

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **A. A.**, zast. Mgr. Jiřím Trávníčkem, advokátem se sídlem Ovocný trh 573/12, Praha 1, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2024, č. j. 55 A 34/2022-39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím Celního úřadu pro Zlínský kraj ze dne 12. 5. 2022, č. j. 10241-7/2022-640000-12, byla žalobkyně uznána vinnou tím, že z nevědomé nedbalosti nakládala s neznačeným lihem v rozporu s § 15 odst. 1 zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, v relevantním znění (dále jen „zákon o povinném značení lihu“), neboť minimálně dne 8. 9. 2020 nakládala s 50 kusy spotřebitelských balení lihovin, která nebyla značena kontrolní páskou ve smyslu § 15 odst. 2 téhož zákona. Tím se žalobkyně měla dopustit přestupku podle § 59 odst. 1 zákona o povinném značení lihu, za což jí celní úřad podle § 59 odst. 3 písm. a) zákona o povinném značení lihu ve spojení s § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v relevantním znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), uložil pokutu ve výši 2 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.

[2] Odvolání žalobkyně žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 7. 2022, č. j. 30270-2/2022-900000-316, zamítl a rozhodnutí celního úřadu potvrdil. Žalovaný rekapituloval, že žalobkyně nakoupila 50 ks lahví Jack Daniel's Tennessee Whiskey o celkovém objemu 35 l od zahraničního dodavatele, K & K EXPORT – IMPORT, s.r.o., se

sídlem Čsl. armády 5752/1, Martin, Slovenská republika. Jelikož dodavatel neuhradil spotřební daň z lihu podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, v relevantním znění (dále jen „zákon o spotřebních daních“), žalobkyně po upozornění celního úřadu dne 5. 10. 2021 podala daňové přiznání a daň ve výši 4 515 Kč uhradila. Žalovaný nerozporoval tvrzení žalobkyně, že zboží bylo zakoupeno za účelem osobní spotřeby na rodinné oslavě, ovšem konstatoval, že šlo o množství přesahující limit, který § 9 odst. 4 (nyní odst. 6) zákona o povinném značení lihu připouští pro osobní potřebu fyzické osoby (10 l), neuplatní se tedy na něj výjimka z povinnosti značit líh při dovozu pro osobní potřebu fyzické osoby dle § 11 písm. e) zákona o povinném značení lihu, a proto se podle žalovaného na žalobkyni vztahovaly povinnosti podle § 15 zákona o povinném značení lihu. Jelikož slovenský dodavatel toho času nedisponoval zástupcem pro zasílání vybraných výrobků, sídlem či provozovnou v České republice, nemohly být žalobkyní zakoupené lihoviny označeny platnou kontrolní páskou. Podle § 6 zákona o povinném značení lihu se nakládáním s lihem rozumí mimo jiné i převzetí a držení vybraných výrobků, žalobkyně tudíž nakládala s neznačeným lihem.

[3] Žalovaný uznal, že žalobkyně vystupovala jako spotřebitelka, to ji však nezbavilo odpovědnosti za dodržení zákazu nakládat s neznačeným lihem. V obchodních podmínkách byla osoba prodávajícího jednoznačně identifikována. Žalovaný podpůrně odkázal na § 33f odst. 2 zákona o spotřebních daních, ve znění účinném do 12. 2. 2023, podle něhož přešla povinnost daň přiznat a zaplatit na žalobkyni, a výkladové stanovisko uvedené na webových stránkách celní správy. Žalovaný nezpochybnil, že dodavatel se snažil navodit dojem českého e-shopu, ani to však podle něj žalobkyni nezbavilo povinnosti při nákupu lihovin (v množství výrazně překračujícím limit pro osobní potřebu) počínat si s náležitou obezřetností.

[4] K argumentaci žalobkyně, že šlo o omyl právní ve smyslu § 17 zákona o odpovědnosti za přestupky, žalovaný upozornil na historické důvody přijetí zákona o povinném značení lihu (tzv. „metanolová aféra“), o nichž dle jeho názoru žalobkyně musela mít alespoň povšechné povědomí. Žalovaný rovněž zdůraznil, že zákon o povinném značení lihu byl v době jeho rozhodování účinný již bezmála 9 let a měl nezpochybnitelné místo v právním řádu České republiky. Právního omylu se podle něj lze dopustit v případech blanketních a odkazovacích skutkových podstat, v případě zákona o povinném značení lihu však jde o úpravu zřejmou přímo z tohoto zákona.

[5] Žalovaný neshledal ani důvody pro upuštění od uložení správního trestu. Podle něj totiž nelze odhlédnout od významu chráněného zájmu na kontrole oběhu lihovin, který žalobkyně porušila. Při posuzování výše pokuty však přihlédl ke způsobu zavinění (nevědomé nedbalosti) a polehčujícím okolnostem (první porušení celních předpisů, dobrovolné podání daňového přiznání a úhrada daně) a správní praxi. Proti snížení uložené pokuty podle něj hovořilo množství neznačeného lihu, s nímž žalobkyně nakládala. K přehodnocení jeho závěrů nevedly ani důkazní prostředky přiložené žalobkyní k odvolání.

[6] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Brně. Upozornila, že z jejího pohledu spotřebitelky se jednalo o standardní nákup přes internet z českého e-shopu (provozovaného na české doméně a v českém jazyce) pro osobní potřebu. Neměla nejmenší tušení o tom, že dodavatel neměl v České republice zástupce pro zasílání vybraných výrobků, sídlo ani provozovnu a že zakoupené lihoviny proto nemohly být

pokračování

označeny platnou kontrolní páskou podle zákona o povinném značení lihu – to se dozvěděla až po několika měsících od celního úřadu. Žalobkyně byla přesvědčena, že jednala v právním omylu ve smyslu § 17 zákona o odpovědnosti za přestupky. Nebylo přitom relevantní, zda jí vznikla povinnost uhradit daň. Nesouhlasila se žalovaným, že měla a mohla zjistit okolnosti, které vedly ke spáchání přestupku. I kdyby totiž z obchodních podmínek (které spotřebitel obvykle detailně nestuduje) zjistila, že provozovatelem je slovenská společnost, nic by to nevyovídalo o tom, zda dodavatel disponuje zástupcem pro zaslání vybraných výrobků či provozovnou a zda zboží řádně označí. Žádný právní předpis žalobkyni neukládal tyto informace zjišťovat, ani kdyby věděla, že objednané zboží je dodáváno ze zahraničí.

[7] Podle žalobkyně navíc nebylo zjištěno, zda lihoviny řádně označeny byly, či nikoli (žalovaný uznal, že nebyl zjištěn konkrétní způsob neoznačení lihovin). Žalovaný rovněž nezohlednil účel nákupu lihovin z hlediska zákonné výjimky pro osobní spotřebu. Žalobkyně namítala, že zákon o povinném značení lihu nestanovil limit 10 l, který na ni celní orgány vztahovaly. Množství lihu, s nímž je nakládáno, přitom není explicitní součástí skutkové podstaty přestupku, který měla spáchat. Napadené rozhodnutí bylo podle žalobkyně nepřezkoumatelné, neboť žalovaný neodůvodnil, proč nebylo možné aplikovat zákonnou výjimku pro osobní spotřebu, z čeho dovozuje existenci limitu pro osobní spotřebu a jak dospěl k závěru, že žalobkyně o takovém limitu věděla (žalovaný totiž konstatoval, že žalobkyně „*zcela vědomě realizovala nákup lihovin v množství evidentně přesahujícím přípustné množství pro osobní spotřebu*“).

[8] Žalobkyně dále vyjádřila nesouhlas s kvalifikací svého jednání jako nakládání s lihem ve smyslu § 6 zákona o povinném značení lihu. Smyslem zákona podle ní bylo sankcionovat jednání směřující navenek, tedy při dodávání lihu veřejnosti ze strany subjektů, které jej vyrábějí a distribuují. Postih naopak nemá směřovat na běžného spotřebitele, který si v dobré víře nakoupí lihoviny pro svou osobní spotřebu v běžném e-shopu. Žalobkyně zdůraznila, že nebyla komplicem e-shopu, ale jeho obětí. Postup celních orgánů proto považovala za nepřiměřeně tvrdý. Podle jejího názoru v projednávané věci nebyl naplněn ani materiální znak přestupku, kterým je jeho společenská škodlivost.

[9] Krajský soud shora uvedeným rozsudkem podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl. Po rekapitulaci nesporných okolností (skutečné dodání lihovin, totožnost dodavatele, účel objednávky) upozornil, že limit pro osobní potřebu ve výši 10 l byl obsažen v § 9 odst. 4 (nyní odst. 6) zákona o povinném značení lihu. Nepřisvědčil tedy námitce, že zákon takovou hranici neobsahuje ani související námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí o odvolání. Ztotožnil se naopak s názorem žalovaného, že nebylo potřeba přesně zjistit, jakým konkrétním způsobem z výčtu obsaženého v § 15 odst. 2 písm. a) zákona o povinném značení lihu k neoznačení lihovin došlo. Pokud slovenský dodavatel nedisponoval v České republice registrací ani zástupcem pro zasílání vybraných výrobků, sídlem společnosti či provozovnou, žalobkyní zakoupené lihoviny nemohly být značeny platnou kontrolní páskou. Žalobkyně nenabídla jinou skutkovou verzi, úvaha žalovaného byla proto podle krajského soudu dostatečná.

[10] Zákaz nakládat s neznačeným lihem podle § 15 odst. 1 zákona o povinném značení lihu se vztahoval i na žalobkyni. Žalobkyně tedy naplnila formální znak skutkové podstaty přestupku podle § 59 odst. 1 zákona o povinném značení lihu. Krajský soud konstatoval, že žalobkyně se mýlí, když vztahuje § 6 zákona o povinném značení lihu toliko na osoby, které

s lihovinami disponují za účelem další distribuce. Nakládat s lihem totiž může i nepodnikající fyzická osoba, není přitom rozhodné, že lihoviny rozšířila pouze v rámci rodinné oslavy.

[11] K otázce zavinění krajský soud upozornil, že žalobkyně měla vědět, že se jedná o zahraničního dodavatele. Tato skutečnost byla podle něj zřejmá z více okolností, než jen z obchodních podmínek. Z žádných podkladů zároveň nebylo možné zjistit, že tento dodavatel splňuje podmínky související s dovozem objednaného množství lihovin ze zahraničí. Podle krajského soudu nešlo o běžný nákup, ale o nákup lihovin, navíc v množství překračujícím limit obsažený v § 9 odst. 4 (nyní odst. 6) zákona o povinném značení lihu. Žalobkyně si měla být vědoma toho, že z důvodu ochrany spotřebitelů je nákup alkoholu přísněji regulován. Proto měla postupovat s větší obezřetností a věnovat pozornost úpravě dovozu lihovin ze zahraničí. Postih nebyl podle krajského soudu nepřiměřeně tvrdý, neboť žalobkyně mohla rozumně předpokládat, že dovoz lihovin bude regulován a s příslušnými normami se seznámit. Není proto relevantní, že žalobkyně nakupovala jako spotřebitelka – s právní úpravou se seznámit měla a mohla. Zároveň nešlo o omyl právní podle § 17 zákona o přestupcích, neboť trestnost nakládání s neznačeným lihem vyplývala přímo ze zákona. Krajský soud uzavřel, že šlo o neomluvitelný omyl, protože zákon byl v účinnosti již 9 let a dle § 17 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je podle krajského soudu „*vyloučeno, aby jednal pachatel v omylu, pokud ze zákona mohl zjistit trestnost jednání*“.

[12] Krajský soud nepovažoval za důvodnou ani námitku nenaplnění materiální stránky přestupku. Uznal, že jednání žalobkyně se na první pohled jeví jako poměrně nevýznamné, zdůraznil však, že společenská škodlivost nakládání s neznačeným lihem je s ohledem na chráněný objekt velmi vysoká [o tom svědčí i možná výše pokuty podle § 59 odst. 3 písm. a) zákona o povinném značení lihu]. Krajský soud připomněl, že při naplnění formálních znaků přestupku je v běžně se vyskytujících případech naplněn i materiální znak. V projednávaném případě neshledal takové nestandardní okolnosti, které by společenskou škodlivost úplně vylučovaly. Jde o ohrožovací delikt, sankcionováno je proto již samotné jednání, byť v jeho důsledku nedošlo k zásahu do chráněných hodnot (absolutní kontrola oběhu lihovin a ochrana zdraví spotřebitelů). Podle krajského soudu bylo nakládání s neznačenými lihovinami v množství značně překračujícím limit pro osobní potřebu společensky škodlivé.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[13] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, a to z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[14] Stěžovatelka je přesvědčena, že odůvodnění napadeného rozsudku představuje teoretické pojednání o tom, jak by měl v ideálním světě postupovat kdokoli, kdo se rozhodne nakupovat něco online. Poznámává, že skutečné místo, odkud je zboží odesláno, mnohdy nekoresponduje s adresou sídla provozovatele e-shopu. Požadavky krajského soudu na spotřebitele jsou podle stěžovatelky nepřiměřeně tvrdé, formální a odtržené od reality. Stěžovatelka nesouhlasí s tím, že již pouhým převzetím balíku naplnila skutkovou podstatu přestupku, aniž by si mohla jakkoli ověřit, že obsahoval neznačené lihoviny. Opakuje svou argumentaci, podle níž § 6 zákona o povinném značení lihu směřuje

pokračování

spíše navenek, tedy k postihu dispozice s lihovinami za účelem jejich distribuce veřejnosti. Hypotéza právní normy podle stěžovatelky chrání veřejnost před možnými negativními dopady neznačeného lihu, sankce má tedy postihovat subjekty, které se podílejí na výrobě, distribuci či skladování, nikoli spotřebitele, který v dobré víře nakoupí na běžném e-shopu. Stěžovatelka zdůrazňuje, že má-li být někdo postižen, je to dodavatel, nikoli jeho oběť, která měla být zákonem o povinném značení lihu chráněna. Faktické dvojí trestání odporuje zásadě rozumného uspořádání věci.

[15] Podle stěžovatelky ani to, že provozovatelem e-shopu www.drinkcentrum.cz je slovenský subjekt, nijak neimplikuje, že lihoviny budou dodávány ze zahraničí. Stěžovatelka zdůrazňuje, že ani kdyby o tom věděla, žádný zákon jí neukládá povinnost aktivně zjišťovat, zda má dodavatel v České republice zástupce pro zasílání vybraných výrobků či provozovnu. Poznává rovněž, že ani z výpisu držitele domény není na první pohled zřejmé, že by mělo jít o společnost zahraniční. Krajský soud se podle ní nijak nevypořádal s tím, že nebylo možné zjistit, že zboží bude dodáváno ze zahraničí a že půjde o neznačené lihoviny.

[16] Argumentace soudu, že stěžovatelka měla při nákupu většího množství lihovin od zahraničního dodavatele postupovat, jako by zboží dovážela sama, je podle stěžovatelky absurdní. Nevěděla totiž, že zboží bude dopravováno přes hranice, ani neznala podmínky značení lihu, které je výlučnou odpovědností osob povinných značit líh, k nimž stěžovatelka nepatří. Stěžovatelka je toho názoru, že podmínky značení lihu by nemusela zjišťovat ani tehdy, kdyby věděla, že zboží je odesíláno ze zahraničí. Stěžovatelka připomíná, že limit 10 l pro osobní spotřebu není součástí skutkové podstaty přestupku a jeho nalezení vyžaduje pokročilou orientaci v textu zákona, již nelze žádat po spotřebiteli. Podle stěžovatelky není tato informace rozšířena ani mezi veřejností, přestože k větším nákupům alkoholu dochází zcela běžně. Závěr o vědomém nákupu množství překračujícího zákonný limit byl proto nesprávný. Z pohledu stěžovatelky šlo o standardní nákup přes internet. Neměla žádný důvod se domnívat, že by se mohla dopustit protiprávního jednání.

[17] Závěrem stěžovatelka upozorňuje, že i kdyby se skutečně dopustila protiprávního jednání, nebyl by naplněn materiální znak přestupku, tedy společenská škodlivost. Ta je určována nejen významem chráněného zájmu, ale i okolnostmi, za kterých k jednání došlo (způsob provedení, následky, míra zavinění, pohnutka). S těmi se krajský soud podle stěžovatelky vůbec nevypořádal. Stěžovatelka proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a přiznal stěžovatelce náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti i řízení před krajským soudem.

[18] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poznamenává, že krajský soud očekával obezřetný přístup konkrétně ve vztahu k nákupu lihovin, nikoli v případě jakéhokoli nákupu na internetu. Žalovaný zdůrazňuje, že lihoviny nelze vnímat jako obyčejné zboží. Podle žalovaného došlo v důsledku metanolové aféry k medializaci problematiky, včetně tehdy přijatého zákona o povinném značení lihu. S touto normou, která lihoviny odlišuje od jiného zboží, se stěžovatelka mohla již řadu let seznámit. Seznámením se s právní úpravou a obchodními podmínkami dodavatele by se stěžovatelka vyvarovala nakládání s neznačeným lihem. Výklad § 6 zákona o povinném značení lihu, jehož se domáhá stěžovatelka, by podle žalovaného ohrozil samotnou podstatu zákona o povinném značení lihu. Žalovaný zdůrazňuje, že rozhodující je to, že daná osoba s neznačeným lihem manipulovala, nikoli její status či příležitost, k níž byly lihoviny

určeny. Konstatuje rovněž, že účelem soudního řízení není posouzení odpovědnosti dodavatele lihovin. Ten je podle žalovaného na Slovensku registrovanou obchodní společností, provozovatelem daňového skladu a držitelem licence na prodej alkoholických nápojů, u něhož stěžovatelka dobrovolně realizovala svůj nákup.

[19] Podle žalovaného mělo u stěžovatelky vzbudit vyšší míru obezřetnosti to, že nakupovala velké množství lihovin [překračující množství pro osobní potřebu podle § 9 odst. 4 zákona o povinném značení lihu i množství pro osobní spotřebu podle § 4 odst. 5 písm. c) zákona o spotřebních daních]. Žalovaný je přesvědčen, že pro nepodnikající fyzickou osobu nejde o běžný nákup. Mělo proto být v zájmu stěžovatelky ověřit, kdo je dodavatelem a zda je tento dodavatel oprávněn značit lihoviny platnou tuzemskou kontrolní páskou. Skutečnost, že stěžovatelka nevěděla, že dodavatel je zahraniční osobou, pramenila z toho, že stěžovatelka tuto skutečnost neověřovala. Ani neznalost zákonného limitu pro osobní spotřebu podle žalovaného nezbujuje stěžovatelku odpovědnosti za spáchaný přestupek.

[20] Žalovaný připomíná, že i bankovní účet uvedený v obchodních podmínkách (totožný s tím, na který měla stěžovatelka podle potvrzení objednávky uhradit kupní cenu) podle žalovaného svědčí o tom, že jde o zahraničního dodavatele. Z obchodních podmínek rovněž vyplývalo, že kupující je povinen zkontrolovat obsah zásilky při jejím převzetí.

[21] K argumentaci, že množství pro osobní potřebu není přímo součástí skutkové podstaty, žalovaný vysvětluje, že skutková podstata explicitně odkazuje na § 15 zákona o povinném značení lihu, který ukládá zákaz nakládání s neznačeným lihem. Ten lze považovat za obecně známou skutečnost. Již dlouho trvající plošný zákaz dopadající na veškeré osoby (včetně spotřebitelů) nelze zmírňovat tím, že stěžovatelka nezná právní úpravu. Žalovaný upozorňuje, že krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného o nevědomé nedbalosti. K úvaze, dle níž stěžovatelka „*vědomě realizovala nákup lihovin v množství evidentně přesahujícím přípustné množství*“, žalovaný opakuje, že touto formulací nedovožoval úmysl stěžovatelky. Pouze vyjadřoval, že k překročení limitu nemohlo dojít náhodou vinou nepřesného sčítání objemů lahví různých spotřebitelských balení.

[22] Žalovaný se neztotožnil ani s námitkou nedostatečného posouzení okolností případu. Podle něj se krajský soud společenskou škodlivostí jednání stěžovatelky zabýval dostatečně, když konstatoval, že žádné okolnosti, které by společenskou škodlivost vylučovaly, neshledal. Vzhledem k uvedenému žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[23] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté soud přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž

pokračování

by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[24] Nejvyšší správní soud se v první řadě zabýval otázkou (ne)přezkoumatelnosti napadeného rozsudku, k níž by bylo nutné přihlížet i bez námítky z úřední povinnosti. K problematice nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí se ve své judikatuře tento soud již mnohokrát vyjádřil (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, a ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, všechna zde zmiňovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz). Nepřezkoumatelnost může být způsobena buďto nedostatkem důvodů, o které je rozhodnutí opřeno, anebo nesrozumitelností. Není však projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka řízení o tom, jak měl krajský soud rozhodnout, resp., jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).

[25] Stěžovatelka spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že se krajský soud nevypořádal s její argumentací, dle níž nebylo možné z obchodních podmínek zjistit, že zboží bude dodáváno ze zahraničí. Zdůrazňuje zejména to, že samotné sídlo provozovatele e-shopu ještě nutně neznamená, že zboží nebude zasláno z jiného místa, nebo že dodavatel nesplní své povinnosti jiným způsobem (např. prostřednictvím zástupce pro zasílání vybraných výrobků).

[26] Absence přímé reakce na každý jednotlivý argument účastníka řízení však nepředstavuje nepřezkoumatelnost, pokud soud prezentuje odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, a toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014-108, či ze dne 4. 3. 2015, č. j. 8 Afs 71/2012-161). Implicitní vypořádání námitek akceptuje rovněž Ústavní soud (viz např. náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08). Krajský soud vysvětlil, co mělo podle něj zbystřit pozornost stěžovatelky (větší množství objednávaných lihovin) a jaké skutečnosti mohla již před objednávkou zjistit (sídlo dodavatele na Slovensku). Upozornil rovněž na okolnosti, které jsou spotřebitelům obecně známy (regulace trhu s lihovinami, zdravotní rizika). Stěžovatelce lze přisvědčit, že se krajský soud explicitně nezabýval argumentem, podle něhož ze samotných obchodních podmínek nebylo bez dalšího zřejmé, že půjde o lihoviny neznačené. Z úvah krajského soudu však implicitně vyplývá, že se s touto námitkou neztotožnil a k závěru o nevědomé nedbalosti stěžovatelky mu postačovalo to, že stěžovatelka dostatečně nezjišťovala informace o svém dodavateli a neseznámila se ani s relevantní právní úpravou (ač mohla vzhledem k předmětu koupě očekávat, že taková úprava může i na ni klást určité nároky oproti koupi jiného zboží).

[27] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku stěžovatelka spatřuje i v tom, že se krajský soud při posuzování společenské škodlivosti dostatečně nevypořádal s okolnostmi, za kterých k jednání došlo. K tomu je třeba upozornit, že žalobní námitka směřující proti závěru o naplnění materiálního znaku přestupku byla formulována velmi stručně a obecně. Pokud stěžovatelka neuvedla žádné podrobnější úvahy, jak se jednotlivé okolnosti případu podle jejího názoru projevily v míře společenské škodlivosti, krajský soud neměl povinnost ze své vlastní iniciativy takové neexistující úvahy vyvracet. Jeho vypořádání této žalobní námítky spočívající v odkazu na obecné principy trestání přestupků a zdůraznění chráněných zájmů tudíž bylo dostatečné. Nejvyšší správní soud tedy neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným a může se jím zabývat věcně.

[28] Podle § 59 odst. 1 zákona o povinném značení lihu „*f* fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 15 odst. 1 nakládá s neznačeným lihem“.

[29] Podle § 15 odst. 1 zákona o povinném značení lihu „*j* je zakázáno nakládat s neznačeným lihem“.

[30] Podle § 6 zákona o povinném značení lihu „*n* akládáním s lihem se pro účely tohoto zákona rozumí výroba, zpracování, prodej nebo jiný převod, přeprava, doprava, skladování, převzetí, užití, držení, dovoz nebo vývoz lihu“.

[31] Podle stěžovatelky má přestupek nakládání s neznačeným lihem směřovat zejména na osoby, které se podílejí na výrobě, distribuci či skladování lihu. Tomu však neodpovídá ani text zákona, ani jeho smysl. Jak uvádí důvodová zpráva (sněmovní tisk č. 939/0, 6. volební období, 2010–2013, digitální repozitář Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR), vymezení institutu neznačeného lihu je klíčovým prvkem zákona. Pokud by zákonodárce měl v úmyslu postihovat nakládání s neznačeným lihem pouze u osob podnikajících, nepochybně by tak učinil. Z toho, že se přestupku podle § 59 odst. 1 zákona o povinném značení lihu může dopustit i osoba fyzická (nepodnikající), je zřejmé, že zákonodárce zamýšlel postihovat nakládání s neznačeným lihem jakékoli, a to i v případě, že se jej dopustí spotřebitel. Lze poznamenat, že i u osob, které má právní úprava chránit, může riziko postihu přispívat k jejich motivaci normy dodržovat. Takový přístup není v přestupkovém právu ničím výjimečným (srov. např. povinné použití bezpečnostních pásů či ochranných pracovních prostředků).

[32] Stěžovatelka svou další argumentaci staví především na tom, že byla dodavatelem (provozovatelem e-shopu drinkcentrum.cz) uvedena v omyl, protože nepředpokládala, že lihoviny budou dodány ze zahraničí a nebudou řádně označeny kontrolními páskami. Podle § 16 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky však omylem o skutkových okolnostech není dotčena odpovědnost za přestupek spáchaný z nedbalosti. Právě z nedbalosti, konkrétně nedbalosti nevědomé ve smyslu § 15 odst. 3 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, podle žalovaného stěžovatelka přestupek spáchala. Stěžovatelka však tvrdí, že nevěděla a nemohla vědět o tom, že svým jednáním může porušit zájem chráněný zákonem.

[33] Podle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky „*k* odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění“.

[34] Podle § 15 odst. 3 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky „*p* řestupek je spáchan z nedbalosti, jestliže pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl“.

[35] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nejprve vyjasnit některé nepřesnosti obsažené jak v kasační stížnosti, tak ve vyjádření žalovaného. Předně, krajský soud neočekává od spotřebitelů nerealistickou míru obezřetnosti při jakémkoli nákupu na internetu, jak se snaží dovozovat stěžovatelka. Jeho argumentace se vztahuje konkrétně k projednávané věci, tedy k případu, kdy stěžovatelka nakoupila velké množství lihovin (35 l v 50 lahvích).

pokračování

[36] Naopak se žalovaným se nelze ztotožnit v tom, že by zahraniční sídlo dodavatele mělo být stěžovatelce zřejmé již před nákupem i z čísla účtu, na který kupní cenu uhradila. Tento účet je totiž českým bankovním účtem vedeným u české banky (J&T Banka, a.s., se sídlem Pobřežní 297/14, 186 00 Praha 8), nikoli účtem zahraničním, jak ve vyjádření ke kasační stížnosti tvrdí žalovaný. Český bankovní účet naopak spíše podporuje tvrzení stěžovatelky, že ji okolnosti vedly k mylnému předpokladu, že dodavatel je společnost s ručením omezeným sídlící v České republice. Ani to však neznamená, že si stěžovatelka nemohla totožnost dodavatele ověřit – svou skutečnou adresu dodavatel nezastíral a v obchodních podmínkách ji uváděl pravdivě, podobně jako DIČ, začínající písmeny „SK“.

[37] Nejvyšší správní soud se v tomto ohledu shoduje se správními orgány i krajským soudem, že při nákupu zboží za 22 249 Kč je namíste očekávat, že se bude spotřebitel zajímat o osobu dodavatele. To platí tím spíše tehdy, pokud má v úmyslu uhradit kupní cenu předem bankovním převodem, a obzvláště pokud jde o zboží, které podléhá určitému specifickému režimu (zde lihoviny, ale k obdobnému závěru by bylo možné dospět např. v případě nákupu zbraní či zvířat vyžadujících zvláštní péči). Stěžovatelka tedy z obchodních podmínek mohla a měla zjistit, že dodavatel má sídlo na Slovensku.

[38] Podle § 10 odst. 1 zákona o povinném značení lihu, ve znění účinném do 30. 6. 2025, *„[v]yrobený nebo dovezený líh ve spotřebitelském balení musí být nejpozději v okamžiku jeho uvedení do volného daňového oběhu označen kontrolní páskou“*.

[39] Podle § 3 písm. k) zákona o spotřebních daních, v relevantním znění, se rozumělo *„uvedením do volného daňového oběhu*

1. *každé, i protiprávní, vyjmutí vybraných výrobků z režimu podmíněného osvobození od daně,*
2. *každá, i protiprávní, výroba vybraných výrobků mimo režim podmíněného osvobození od daně,*
3. *každý, i protiprávní, dovoz vybraných výrobků mimo režim podmíněného osvobození od daně,*
4. *každé skladování nebo doprava vybraných výrobků, u nichž se neprokáže, že se jedná o výrobky zdaněné, nebo pokud se neprokáže způsob jejich nabytí oprávněně bez daně“*.

[40] Podle § 11 písm. e) zákona o povinném značení lihu, ve znění účinném do 30. 6. 2025, *„[p]ovinnost značit líh se nevztahuje na líh, který je dovážen pro osobní potřebu fyzické osoby“*.

[41] Podle § 9 odst. 4 zákona o povinném značení lihu, ve znění účinném do 30. 6. 2025, *„[l]ihem dováženým nebo vyváženým pro osobní potřebu fyzické osoby nebo pro vlastní vnitřní potřebu právnické osoby anebo podnikající fyzické osoby se pro účely tohoto zákona rozumí líh dovážený nebo vyvážený pro osobní potřebu fyzické osoby nebo pro vlastní vnitřní potřebu právnické osoby anebo podnikající fyzické osoby obsažený ve výrobcích, jejichž celkový objem nepřesahuje 10 litrů“*.

[42] Stěžovatelka namítá, že samotná adresa sídla dodavatele ještě neodhaluje, odkud nakonec bude zboží odesláno. V této souvislosti vyjmenovává různé možnosti, jak mohl zahraniční dodavatel podmínky českého práva splnit. S tím se lze nepochybně ztotožnit. Obecně však lze předpokládat, že dodavatel bude zboží odesílat ze svého sídla, neuvádí-li jinak. Přestože tedy dodavatel stěžovatelky mohl mít zástupce pro zasílání vybraných

výrobků, svou vlastní pobočku či subdodavatele na území České republiky, nedalo se na takovou okolnost spoléhat. Stěžovatelka sice nebyla osobou povinnou značit líh ve smyslu § 10 odst. 2 zákona o povinném značení lihu, to ji však nezabavovalo rizika, že v případě pořízení vybraných výrobků přes internet poruší zákaz nakládat s neznačeným lihem ve smyslu § 15 odst. 1 téhož zákona, který se vztahuje na všechny, spotřebitele nevyjímaje. Nakupovala-li tedy stěžovatelka od zahraniční osoby, která neuváděla, jak přesně je líh značen (což stěžovatelka mohla a měla zjistit z obchodních podmínek), tato okolnost jí mohla a měla zdůraznit důležitost ověření, zda při transakci nedochází k porušení zákona o povinném značení lihu.

[43] Nejvyšší správní soud dále podotýká, že vzhledem k ceně a křehkosti zboží lze předpokládat, že spotřebitel před jeho převzetím od přepravce zkontroluje, že nedošlo k jeho záměně či poškození. Při této příležitosti bylo nepochybně možné rovněž ověřit, zda jsou lahve označeny platnými kontrolními páskami, či nikoli. Pokud tak stěžovatelka neučinila (či dokonce učinila a přesto neznačené lahve převzala), nemůže tvrdit, že se protiprávního jednání nemohla vyvarovat. Námitkám stěžovatelky směřujícím k závěru, že skutkové okolnosti vylučovaly její zavinění, tudíž Nejvyšší správní soud nepřisvědčil.

[44] Stěžovatelka dále namítá, že se dopustila právního omylu ve smyslu § 17 zákona o odpovědnosti za přestupky. Krajský soud konstatoval, že o omluvitelný právní omyl v případě stěžovatelky jít nemohlo, jelikož ze zákona o povinném značení lihu bylo možné zjistit trestnost jednání. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připouští, že uvedená úvaha krajského soudu je na samé hranici přezkoumatelnosti, neboť podrobně neodůvodňuje, čím přesně stěžovatelce vznikla povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou ve smyslu § 17 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. S možností zrušení rozsudku pro nepřezkoumatelnost je však třeba zacházet obezřetně, neboť takovým postupem se oddaluje okamžik, kdy bude věc s konečnou platností vyřešena (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2023-25). Závěry krajského soudu k otázce právního omylu byly i přes stručné odůvodnění správné, zdejší soud pouze doplňuje následující.

[45] Podle § 17 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky *„[k]do při spáchání přestupku neví, že jeho čin je protiprávní, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat“*.

[46] Podle § 17 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky *„[o]mylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží“*.

[47] Zákon o odpovědnosti za přestupky zde vychází z úpravy zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“).

[48] Podle § 19 odst. 1 trestního zákoníku *„[k]do při spáchání trestného činu neví, že jeho čin je protiprávní, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat“*.

[49] Podle § 19 odst. 2 trestního zákoníku *„[o]mylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží“*.

pokračování

[50] Vzhledem k totožnému znění zákona lze i v případě přestupků vycházet z trestněprávní doktríny (viz např. VETEŠNÍK, P. § 17 [Omyl právní]. In: JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025, s. 132, marg. č. 2.]. Komentář k trestnímu zákoníku k právnímu omylu uvádí:

„Právní omyl negativní o trestnosti činu pachatele neomlouvá, podle zásady ignorantia iuris nocet [neznalost práva (trestního) škodí, protože neomlouvá], přičemž pod pojem trestnosti podřazujeme i deskriptivní (objektivně-deskriptivní či popisné – srov. R 51/2017 – v odůvodnění, dále usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 5 Tdo 939/2017, 5 Tdo 512/2018, 11 Tdo 778/2016, 11 Tdo 728/2017 atd.) znaky skutkové podstaty.

Právní omyl negativní stran protiprávnosti činu, tedy ohledně protiprávnosti pramenící z mimotrestních právních předpisů, zejména těch, kterých se trestní zákon dovolává v blanketních nebo odkazovacích skutkových podstatách, se posuzuje podle zásady ignorantia iuris non nocet [neznalost práva (jiného než trestního) neškodí, naopak omlouvá, neboť vylučuje pachatelovo zavinění]. Zahrnujeme sem i protiprávnost plynoucí z mimotrestních právních předpisů trestním zákoníkem sice nedovolovaných, ovšem neobsahujících normativní znaky skutkové podstaty; např. evidentní protiprávnost podvodného jednání.

Uvedené ovšem platí, jen šlo-li o omyl omluvitelný (omyl, kterého se nebylo možno vyvarovat), a proto u těchto omylů pachatele bude třeba vždy posuzovat, zda se jich pachatel mohl vyvarovat za podmínek podle § 19 odst. 2; pokud ano, bude za spáchaný trestný čin i přes takový omyl trestně odpovídat. Naopak nemohl-li se takového omylu vyvarovat, bude vyloučeno jeho zavinění ve všech formách a v důsledku toho i jeho trestní odpovědnost.

Právní omyl negativní o protiprávnosti činu pramenící z mimotrestních právních předpisů, kterých se trestní zákon nedovolává, tj. omyl o normativních znacích skutkové podstaty, se posuzuje nadále jako dosud podle zásad platných pro posouzení skutkového omylu negativního (§ 18 odst. 1). Normativními znaky skutkové podstaty jsou znaky, které vyjadřují právní institut nebo právní vztah zpravidla převzatý z jiného právního předpisu, aniž by se příslušné ustanovení trestního zákona mimotrestní normy tento znak obsahující odkazem či blanketem dovolávalo (ostatní se označují jako deskriptivní neboli popisné znaky skutkové podstaty – srov. R 47/2011). To je právě důvodem, proč z hlediska zavinění postačí znalost skutkových okolností rozhodných pro naplnění normativního znaku, přestože jde o právní pojem.“ (ŠÁMAL, P., KRATOCHVÍL, V. § 19 [Omyl právní]. In: ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 424–425, marg. č. 5.).

[51] Výše uvedené úvahy lze shrnout tak, že neznalost trestních norem neomlouvá, obdobně jako neznalost právních norem mimotrestních, jichž se trestní zákon nedovolává (ty se posuzují jako omyl skutkový, který nevylučuje odpovědnost za nedbalost, srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 7. 9. 1976, sp. zn. 5 Tz 26/76, publ. pod č. R 10/1977 tr., ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 5 Tdo 411/2006, publ. pod č. T 904, či ze dne 19. 5. 2015, sp. zn. 6 Tdo 151/2015, publ. pod č. R 8/2016 tr.). Omyl právní, tedy nevědomost o protiprávnosti činu, však může vylučovat odpovědnost za porušení norem mimotrestních, jichž se zákon dovolává v blanketních nebo odkazovacích ustanoveních (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2014, sp. zn. 6 Tdo 1112/2014). Pro posouzení odpovědnosti je tedy v takovém případě nezbytné objasnit, zda se obviněný mohl

svého omylu vyvarovat (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2014, sp. zn. 6 Tdo 1277/2014, publ. pod č. R 53/2015 tr.).

[52] V souladu s teoretickými východisky již judikatura dovodila, že držitel zbraně se nemůže odvolávat na neznalost podmínek držení zbraně (usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2001, sp. zn. 7 To 271/2001, publ. pod č. R 28/2002 tr.), dovozce preparovaného exempláře exotického zvířete má povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 7 Tdo 1166/2015-19, publ. pod č. R 5/2017 tr.) či že od osob vystupujících na trhu s úmyslem vykonávat činnost zaměřenou na dosažení zisku lze očekávat obecnou představu o pravidlech hospodářské soutěže (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2014, č. j. 2 Afs 80/2012-189). Obsáhlá judikatura správních soudů konstatující neomluvitelnost právního omylu pak existuje zejména v souvislosti s provozem na pozemních komunikacích (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, č. j. 9 As 93/2014-27, či rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 3. 2023, č. j. 59 A 15/2021-32).

[53] Stěžovatelka v projednávané věci namítá, že nebyla osobou povinnou značit líh a nevěděla, že nakupuje lihoviny z jiného státu, neměla tudíž povinnost zjišťovat podmínky značení lihu. Je dokonce přesvědčena o tom, že tuto povinnost by neměla ani tehdy, pokud by věděla, že dováží zboží ze zahraničí. Tento její názor však neobstojí. Jak vyplývá z judikatury zmiňované výše, při nakládání se specifickými předměty, u nichž lze rozumně očekávat určitou míru regulace (např. zbraň, exotické zvíře), má jejich držitel povinnost seznámit se s příslušnými právními předpisy a zajistit jejich dodržení. Obdobně bylo povinností osoby převážející hotovost ve výši přesahující zákonný limit přes hranice seznámit se s příslušnou právní úpravou, byť šlo o cizince (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 3. 2019, č. j. 14 A 29/2017-39). Pokud tedy stěžovatelka nakupovala lihoviny od zahraničního dodavatele (o čemž sice nevěděla, ale vědět mohla a měla), měla povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou, zejména zákonem o povinném značení lihu, kde je ostatně obsažena i samotná skutková podstata daného přestupku. V případě stěžovatelky tedy nešlo o omluvitelný právní omyl ve smyslu § 17 zákona o odpovědnosti za přestupky.

[54] Poslední námitka stěžovatelky směřuje proti závěru krajského soudu o společenské škodlivosti jejího jednání. Stěžovatelka zejména namítá, že existují okolnosti, které vedou k závěru, že materiální stránka přestupku nebyla naplněna.

[55] Podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky „[p]řestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin“.

[56] Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS, s odkazem na trestněprávní judikaturu Nejvyššího soudu upozornil, že „i pro trestnost jednání vykazujícího formální znaky přestupku je třeba, aby došlo také k naplnění jeho materiální stránky. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové

pokračování

další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek.“. V citovaném rozsudku soud uvedl i demonstrativní výčet okolností, k nimž by měly správní orgány při posuzování materiální stránky přestupku přihlížet (význam dotčeného právem chráněného zájmu, způsob jednání a jeho následky, osoba pachatele a míra jeho zavinění, pohnutka a okolnosti, za kterých k jednání došlo). Byť se tento judikát týká předchozí právní úpravy přestupků, z týchž východisek tento soud vychází i při rozhodování o přestupcích, k nimž došlo již za účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť ten upravuje materiální stránku přestupku obdobným způsobem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2020, č. j. 9 As 173/2020-32, publ. pod č. 4093/2020 Sb. NSS).

[57] Jednání, které je kladeno za vinu stěžovatelce v projednávané věci, spočívalo v neoprávněném nakládání s neznačeným lihem ve smyslu § 59 odst. 1 zákona o povinném značení lihu. Vzhledem k široké definici pojmu „*nakládání s lihem*“ (§ 6 téhož zákona) lze konstatovat, že nakládání s neznačeným lihem představuje skutkovou podstatu relativně širokou. Tento závěr plyne i ze srovnání s jinými skutkovými podstatami definovanými přímo v zákoně o povinném značení lihu (např. nakládání s padělkou kontrolních pásek, značení lihu na nepovoleném místě či nepodání oznámení o změně registračních údajů). Z toho vyplývá, že při posuzování naplnění materiální stránky přestupku je třeba vzít v úvahu vedle povahy chráněného zájmu, který byl ohrožen, též specifické okolnosti konkrétního případu. Významnou okolností je rovněž výše pokuty, kterou lze za daný přestupek uložit.

[58] Podle § 59 odst. 3 písm. a) zákona o povinném značení lihu „*[z]a přestupek lze uložit pokutu do 5 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1“*.

[59] I z toho, že zákonodárce nestanovil spodní hranici výše pokuty, zatímco horní hranici určil až na hodnotu 5 mil. Kč, lze dovozovat, že danou skutkovou podstatu lze naplnit různým způsobem, tedy protiprávním jednáním s různou mírou společenské škodlivosti. Čin stěžovatelky jistě bude patřit k těm méně společensky škodlivým, to však ještě neznamená, že nedosahuje potřebné minimální míry společenské škodlivosti, aby bylo možné jej považovat za přestupek ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že se jedná o delikt ohrožovacího charakteru, který nevyžaduje skutečnou poruchu na chráněném zájmu, naopak postačuje, že protiprávním nakládáním s neznačeným lihem byl ohrožen veřejný zájem na absolutní kontrole oběhu lihovin. Tedy ani to, že nedošlo k žádným zdravotním následkům u konzumentů stěžovatelkou nakoupených lihovin a že stěžovatelka po upozornění ze strany celního úřadu sama dobrovolně uhradila spotřební daň, nepostačuje k závěru o nenaplnění materiální stránky přestupku.

[60] Je též pravdou, že na protiprávním jednání stěžovatelky měla významný podíl jiná osoba, a to dodavatel lihovin. Ten totiž provozoval e-shop na české doméně (z níž byly odesílány i e-maily v souvislosti s konkrétní objednávkou) a v českém jazyce, používal rovněž český bankovní účet. Jeho obchodní firma obsahovala pouze mezinárodní slova, která nikterak nesignalizovala zemi, v níž je registrován, stejně tak slovenská zkratka právní formy „s.r.o.“ je totožná s obdobnou zkratkou českou. Sám žalovaný ostatně konstatoval, že dodavatel „*navozuje dojem českého e-shopu*“. Ovšem ani případné protiprávní jednání jiné osoby stěžovatelku nevyvíňuje. Jak již bylo konstatováno, stěžovatelka mohla a měla ověřit

totožnost provozovatele e-shopu, zjistit nedostatky přejímaného zboží a seznámit se s příslušnou právní úpravou.

[61] Nejvyšší správní soud uzavírá, že veškeré popsané okolnosti, které svědčí ve prospěch stěžovatelky, správní orgány dostatečně zohlednily při stanovení z hlediska zákonného rozpětí spíše symbolické pokuty ve výši 2 000 Kč, nejedná se však ve smyslu citované judikatury (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, a ze dne 29. 10. 2020, č. j. 9 As 173/2020-32), o takové okolnosti, které by ve svém souhrnu svědčily o tom, že posuzované jednání stěžovatelky nedosahuje potřebné míry společenské škodlivosti, aby je bylo vůbec možné považovat za přestupek ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Čin stěžovatelky naopak naplnil nejen formální, ale i materiální stránku přestupku podle § 59 odst. 1 zákona o povinném značení lihu.

IV.

Závěr a náklady řízení

[62] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[63] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, měl by tedy vůči neúspěšné stěžovatelce právo na náhradu nákladů, které v řízení o kasační stížnosti důvodně vynaložil. Ze spisu však nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 25. července 2025

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu